

Hvem er vi?

Her beskriver I kort jeres stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for jeres pædagogiske arbejde.

Pilehuset er et integreret børnehus normeret til 35 børn, for børn i alderen 0-6 år. Vi er opdelt i 2 afdelinger, en vuggestue med pt 8 vuggestuebørn og en børnehave med 17 børn. Vi er 5 ansatte, fordelt med tre pædagoger, en medhjælper, og en pædagogisk leder.

Pilehuset er en grøn institution som ligger i naturskønne omgivelser. Vi er omringet af marker, skov og tæt ved Saltsø skoven. Vi er beliggende 5 km fra Skibby i landsbyen Ferslev. Institutionen er trukket tilbage fra den offentlige vej. Der er offentlig busforbindelse hertil, og bussens stoppested er ikke langt herfra.

Det at være grøn institution vil kort sagt sige, at vi bestræber os meget på at være ude hver eneste dag. Her arbejder vi i og med naturen på alle mulige måder. Vi har en fast oplevelsestur en gang om ugen. Der udover har vi et samarbejde med Foreningen Grønne Spirer, som står for det gode børneliv i naturen. Herfra modtager vi løbende kurser og inspirations materiale til hverdagen, forskellige temaer efter årstiderne. Vi får besøg af naturvejleder.

Vi har en fantastisk stor legeplads, hvor der er rigtig god plads. Legepladsen byder bl.a. på en del naturlige bakker, gemmesteder og frugttræer. Der udover har vi multibane til boldspil, sandkasser, vandbane, klatretræ, cykelbane, et bål hus, udeværksted, legehuse, ruchebane og gynger. Men legepladsen byder på så meget andet. Tilsammen gør vores placering og vores udendørsarealer, at vi naturligt nyder at være ude og bruge naturens mange muligheder. Vi spiser en del ude, vi bruger vores sanser, eksperimenterer og bruger vores fantasi. Vi arbejder med Natur og Naturfænomener Science, fx hvordan bliver sne til is, is til vand, eller kan en hvid blomst ændre farve. Hvordan opstår en regnbue?

Pilehusets indendørs arealer er meget rummelige. Med en god indretning og et godt lysindfald. I husets ene ende bor børnehavegruppen. Den har blandt andet flere grupperum fordelt imellem legerum, pudrum til fysisk udfoldelse og et værksted til kreativ udfoldelse. I den anden ende bor vores vuggestuebørn. De har deres egen liggehal til sovebørn, udendørs legeområde hvor der er gyngestativ, sandkasse, naturklatrestativ, legeskib, legehus og en lille indhegnet urtehave.

Begge afdelinger er fleksible på indretningen, og udnytter muligheden for at skabe nye små læringsmiljøer, eller for at følge børnenes spor fx hvad er børnene optaget af lige nu og hvad kræver det af rummets indretning.

Midt i hjertet af vores hus ligger vores køkken, hvor vi alle samles hver dag for at spise morgenmad mellem 6.30-8.00. Der serveres altid havregrød, havregryn og hjemmebagte boller som børn og voksne sammen har bagt.

I covid-19 tiden bliver der ikke serveret morgen mad. Hvis barnet/børnene er sultne spiser de en mad fra deres madpakke. Vi har informeret forældrene om det er en god ide med ekstra mad hvis de ikke har nået at spise morgenmad hjemme.

Hver måned skifter vi imellem at holde morgenmadsbrunch, eller smøre selv dag, hvor vi i samråd med forældrene sørger for at alle medbringer noget til vores fælles morgenbord eller frokost. Det kan f.eks. være en melon eller yoghurt, ost eller andet. Til frokost kan det fx være en bakke med 6 æg, frikadeller eller andet som vi sammen med børnene har fundet på skal blive til pitabrød med fyld. Børn og voksne deltager alle aktivt, laver mad, og dækker bord. (Dette er sat på standby i covid-19 tiden)



Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber



- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os, og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn: I Pilehuset møder vi det enkelte barn i børnehøjde. Vi er bevidste om børnene skal udvikle sig i et roligt børnemiljø, med gode nærværende og tillidsskabende voksne, som rollemodeller. Derudover ser vi på det enkelte barn som skal have plads til at udvikle sig i sit eget tempo, da børn er forskellige. Vi tager udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone.

Børnene bliver i dagligdagen eks. inddraget til medbestemmelse som tager udgangspunkt i børnenes alder og perspektiver. Vi er bevidste om at læringsmiljøerne bliver tilrettelagt efter børnenes behov og sammensætning af børn.

Dannelse og børneperspektiv: I Pilehuset, bliver børnene, hørt set og forstået. Vi ser børnene som aktive medspillere, i deres egen læring, hvor de har medbestemmelse, for eksempel om morgenen når de møder ind. Her kan de så vælge hvad de har lyst til at lege med, eller give udtryk for, hvor de har lyst til at lege deres leg. Vi følger børnene i deres tempo.

Hver dag holdes der samling, hvor der er fokus på hvert enkelt barns inddragelse og medbestemmelse. Der arbejdes med struktur, som fx, hvor der ventes på tur, når vi skal på legepladsen, når vi går tur, når der skal vaskes hænder efter toiletbesøg, når der spises frokost og eftermiddagsmad. Der skabes ro i disse situationer, hvor vi her introducerer børnene for demokratiske processer, her lærer vi dem at agere hensynsfuldt blandt andre mennesker. I covid-19 tiden har vi øget fokus på håndhygiejne, vaske legetøj som nu er en del af en pædagogisk proces.

Leg: Har en stor værdi i sig selv, den hjælper børnene til at udvikle deres personlige og sociale udvikling. Legen er samtidig med til at bearbejde og forstå det som børnene oplever.

Gennem legen udvikler børnene: sprog, identitet, motoriske udvikling, de lærer at forhandle og kunne håndtere konflikter. De prøver sig selv af, får en kropsbevidsthed, udvikler kammeratskaber.

I Pilehuset er vi meget ude. Vi sørger for en vekselvirkning af voksen styret leg og børnenes selvorganisering, og aktiviteter som vi er inspireret af fra Grønne Spirer. Vi har fx et grønt tema hvor der arbejdes med blade, og hvor børnene skal lære fra hvilket træ bladet stammer. De voksne er ansvarlige for at understøtte og udbygge børnenes leg, og være opmærksomme på hvornår det er vigtigt at rammesætte legen, så alle børnene bliver en del af fællesskabet. Børnene har fx en ide om at lege jæger. Vi understøtter deres leg ved at hjælpe dem med at lave bue og pil. Vi opfordrer børnene til at invitere hinanden ind i legen osv. Vi giver børnene alsidige oplevelser i naturen og nærmiljøet hvor de bruger deres sanser og motorik.

Læring: Gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter, eller ved at udforske naturen og lade sig blive udfordret sker der en læring. Børnene skal derfor have mulighed for at behandle og eksperimentere med deres erfaringer fra hjemmet og andre arenaer. Derudover er det vigtigt, at børnene får mulighed for at få alsidige oplevelser og erfaringer fra natur, miljø, kultur og samfund. Ligesom der skal være fokus på at fremme både nonkognitive og kognitive kompetencer. Vi kan bruge børnenes legeindhold som pejlemærker

for hvad der kan være en udfordring for deres læring og udvikling, og hvad der derfor er oplagt at arbejde videre med i planlagte læringsaktiviteter. Det kan for eksempel være at børn savner fælles erfaringsgrundlag at lege ud fra. Vi har som personale i Pilehuset ansvar for at børnene får mangfoldige og rige erfaringer med lege og andre aktiviteter.

Eksempel fra børnehaven: en gang om ugen tændes der bål, hvor der tilberedes forskellige ting som: the, suppe, fladbrød, snobrød og pandekager. Her er det vigtigt børnene lærer at begå sig og forstå faren med ild omkring et bål.

Vi arbejder med temaer, der går ud på at støtte børnenes udvikling i sprog, social, motorik, personlighed, følelse, osv. Vi bruger fx en uge til at fokusere på svampe. Her bliver børnenes sanser styrket ved at gå en tur i skoven og lede efter svampe. Børnene lærer hvor man kan finde svampe, hvordan de ser ud, hvilke farver de har, hvordan de dufter, hvilke svampe der ikke er spiselige eller giftige. Børnene sorterer svampene efter kategorier, størrelse og tal. Børnenes matematiske opmærksomhed bliver derved også styrket.

Børnefællesskaber: Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber som vi voksne sætter rammerne for. Det enkelte barn skal opleve: en fornemmelse af et tilhørsforhold, at være en del af et fællesskab, at blive respekteret og lyttet til.

I Pilehuset medinddrager vi børnene i dagligdagen. Fx kan nævnes at børnene skiftes til at være den vigtige person, der deler madpakker ud til de andre, den der siger værsgo at spise. Kort sagt at begå sig, og være i den offentlige arena, den alle retter blikket på, lytter til – være i centrum. Eller være aktiv deltagende i bollebagningen til det fælles morgenbord. Børnene hjælper også hinanden ved fx at række kanden med vand, hvis der er et barn længere nede af bordet der mangler vand.

Dette hjælper det enkelte barn til at turde møde nye udfordringer, fordybe sig, være vedholden. De lærer at hjælpe hinanden, hvis noget er svært at løse selv. Vi opfordrer de store til at hjælpe de små. På den måde lærer børnene at vise empati overfor andre fx hjælpe en anden med at trække hans/hendes lynlås op på overtræksbukser eller åbne døren ud til legepladsen, eller hente en voksen. Dette er også med til at skabe relationer og venskaber. Med et udgangspunkt, hvor vi som voksne går foran, ved siden af og bagved, tilrettelægger vi det pædagogiske og kreative miljø.

I hverdagen skal vi skabe plads og rum til, at børn kan etablere venskaber på tværs af alder, køn og kultur, og at mobning forebygges. Vi skal sikre at barnet både kan vise initiativ og være aktiv deltagende samtidig med at fællesskabet skaber rum for alle børn: til nye relationer og muligheden for at afprøve forskellige positioner m.m. Når barnet får positive erfaringer med at deltage i fællesskaber får det positive forventninger til de sociale fællesskaber, som igen vil give en øget lyst hos det enkelte barn til at deltage i flere og nye aktive initiativer.

Vi opfordrer børnene til at bidrage til fællesskabet fx ved at samle grene og brænde til fællesbålet, at være med til fælles oprydning, madlavning osv.

Vi skaber fælles aktiviteter med voksenstyring fx et stafetløb med æbler, blade, bogstaver eller tal o. Lign. I børnehaven benytter vi et hjælpemiddel til at øge forståelsen hos det enkelte barn. Vi er begyndt at vise kort med henholdsvis farverne rød, gul og grøn. Disse farver er almindelige symboler som børnene møder flere steder. Fx lyssignaler.

Det at vi benytter os af den visuelle effekt, viser et kort op for barnet, har vi erfaret giver barnet en hurtigere forståelse og accept. Men også at farvens betydningen giver mulighed for at få talt med en voksen om hvorfor han/hun fik et kort.

Grønt kort gives når et barn har gjort noget godt, gult kort når det er mindre godt, rødt kort når det er en advarsel. Her bliver der talt med barnet om fx hvordan man kan/skal være en god kammerat, eller sagt på en anden måde der gøres opmærksom på en anden løsningsmodel. Barnet/børnene samt den voksne snakker om, hvorfor der er et barn som bliver ked af det.

Sidst men ikke mindst har forældrene også et medansvar, som betyder at forældrene indgår i at skabe et velfungerende børnefællesskab præget af en anerkendelse af alle familier uanset disses forudsætninger.

Pædagogisk læringsmiljø

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.



Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger. Læringsmiljøet tilrettelægges på stuemøder, justeres og tilrettelægges dagligt efter børnenes behov. Vi ser løbende på sammensætningen af børn, og hvad de er optaget af.

Vi arbejder med: forudsigelighed, genkendelighed, at børnene guides eller støttes i at blive selvhjulpne, stueopdelte aktiviteter, relationer og venskaber efter børnenes alder. Vi bruger naturen dagligt, og der arbejdes med og i naturen på alle mulige måder. Dagligt er der aktiviteter ude og inde idet vi skal sikre os vi skaber læring og udvikling. Voksenstyret leg og ture ud af huset, som er planlagt en gang om ugen. Fx tager vi med bussen ud i det blå, til stranden og samle sten eller Møllekrogen. Den frie leg er tilstede over middag, hvor børnene har rig mulighed for at bruge fantasien, være at eksperimentere eller mulighed for at være kreative. De voksne er til rådighed så legen kan understøttes og udbygges efter behov. Børnene støttes og hjælpes med at sige til og fra. Vi arbejder med at vi som voksne er gode rollemodeller fx i kommunikationen vises at det er vigtigt man taler pænt til hinanden og at der er plads til forskellighed. Vi er bevidste om vi skal skabe de bedste betingelser for børnene, så der er en positiv udvikling på deres trivsel, dannelse og læring dagligt. Fx mødes børnene med at blive hørt, set og forstået. Vi tilbyder nogle gange en kop varm te til barnet/børn, der har behov for ekstra omsorg og nærvær fx ved en konfliktløsning eller når barnet følelsesmæssigt er uligevægtigt. Denne stund kan være med til at løse op for konflikter, få det enkelte barn til at falde til ro. Samtidig oplever vi der her opstår et godt fællesskab, og en god dialog opstår.

Samarbejde med forældre om børns læring

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.



Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Når et barn skal starte i Pilehuset vuggestue eller i børnehaven opfordres forældrene til at komme på et besøg, dels for at se institutionen, men også for at få noget information om institutionen. Dels får forældrene en mulighed for at spørge ind til vores pædagogik inden de beslutter om deres krav og forventninger kan indfries.

Ved besøget sættes der tid af til at vise forældrene rundt i hele institutionen, informere om praktiske ting, men vi gør også meget ud af at fortælle om hvad vores institution kan tilbyde, hvad vi pædagogisk vægter højt, vores dagligdag, rutiner og traditioner. Vi forventer at indkøringen tages i barnets tempo, så barnet er trygt ved at starte. Vi stiller nogle spørgsmål, dels for at få et godt indtryk af barnet, familieforhold, hvad der kendetegner deres barn, barnets vaner, trivsel og behov.

Vi ligger op til, at der imellem institutionspersonale og forældre kan og bør være en åbenhed. Vi vil altid modtage såvel ris, som ros på en positiv måde. Vi oplever her i Pilehuset at åbenhed, bygger på et tillidsfuldt og konstruktivt samarbejde om børnenes trivsel og læring.

Derudover informerer og aftaler vi hver især vores forventninger til indkøringen af barnet, aftaler hvordan opstarten skal forløbe.

Vi ønsker, at have et godt og åbent samarbejde med forældrene om det enkelte barn, men også om børnegruppens trivsel og læring på tværs af institutionen og hjemmet. Vi vil i dagligdagen ved aflevering og afhentningen af barnet kort udveksle information eller kunne fortælle forældrene om barnets hverdag.

Vi oplever i dagligdagen, at langt de fleste forældre helt af sig selv spørger os til råds, eller spørger hvad de som forældre kan gøre for en god opbakning omkring deres barn eller børnene på stuen. Vi har ligeledes en forventning om, at forældrene bakker op omkring vores pædagogiske tiltag og støtter deres barn.

Vores forældrearrangementer og forældremøder har begge en god opbakning. Derudover afholder vi nogle eftermiddage, hvor forældrene har mulighed for at hente kaffe eller the ude i køkkenet eller sætte sig og udveksle erfaringer med andre forældre, eller evt. bygge et tårn sammen med sit barn eller barnets legegruppe.

Forældre er altid velkommen her. Nogle gange deltager forældre i arbejdet med vores temaer eller udflugter med børnene. Vi opfordrer forældrene til at snakke med børnene hjemme omkring det tema vi arbejder med.

Børn i udsatte positioner

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.



Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Vi indretter læringsmiljøet til børn i udsatte positioner således at det enkelte barn får den bedste mulighed for at udvikles og trives. Vi kigger løbende på læringsmiljøet og på hvordan det skal tilrettelægges. Vi er bevidste om hvordan vi inddeler børnene i mindre grupper så vi kan være tæt på børnene i udsatte positioner. Samtidig giver de mindre grupper større muligheder for tydeligere at se deres behov.

Interaktionen og relations arbejdet mellem børn og voksne er her særlig vigtigt. Vi sikrer os at barnet mødes med en anerkendende tilgang, og vi tilbyder den støtte til børnene som de har brug for. Vi arbejder tværfagligt. Vi arbejder med LP, Tras, Trasmo, MIO, Alle Med, observationer og praksisfortællinger. Vi

arbejder ud fra **"4 trins raket"- Er et særligt pædagogisk redskab til børn der har svært ved at håndtere krav og grænser: 1. Tryghed og tillid. 2. Anerkendelse, set hørt og forstået. 3. Regulering med krop og stemme. 4. Betyggelse, de voksne er her for at hjælpe.**

Vi har tiltag hvor vi sættes os med barnet, skaber tryghed og er aktiv lyttende. Her er vi bevidste om at vi er sammen om noget. Vi har en evalueringskultur hvor vi drøfter og analyserer os frem til den bedst mulige pædagogiske tilgang til barnet, således at barnet kan indgå i fællesskabet og aktiviteter. Vi sikres os løbende gennem evalueringen at barnet er i udvikling og trives.

Videre sikrer vi os at barnet har mindst en bedste ven. Det kan vi opnå ved at skabe legemiljøer, hvor vi sørger for at barnet altid har en ven at lege sammen med. Vi er opmærksomme på at fremhæve barnets kompetencer for her igennem at kunne tiltrække andre børn til at være med. Vi opfordrer for eksempel børnene til at hjælpe hinanden. Det kan fx være med til at tage en cykel ud af skuret eller få en støvle på. Vi har et tæt og konstruktivt forældresamarbejde, hvor vi opfordrer forældrene til at invitere en ven med hjem.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i børnehuset tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.



Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Vi arbejder med sammenhænge og overgange til børnehaveklassen fra 1. januar.

De kommende skolebørn går fra storegruppen til skolegruppen 1. januar. Skolebørnene opdeler vi således at de kommende skolebørn er i en lille skolegruppe, hvor de bla. spiser sammen med den voksne der er tilknyttet gruppen. De kommende skolebørn får hver en mappe som de arbejder med en til to gang om ugen fast, og når de har lyst.

Skolebørnene har fast en tur dag.

Skolebørnene understøttes i at vise empati og hjælpsomhed over for deres kammerater. Styrkes i selvhjulpethed, tage ansvar for sig selv og andre. Vi lærer dem at stå frem og tro på sig selv. Fx når barnet står med hånden i vejeret, beder om ro, når vi skal spise og siger værsgod.. og pak op og spis.

Vi inspirer dem så de får kendskab til og med bogstaver, former, farver samt matematisk forståelse. Vi vil have fokus på at børnene er selvhjulpene og kan modtage en fælles besked, samt udføre denne. Vi samarbejder med skolen i Dalby, hvor vi hver 14. dag er på besøg i børnehaveklassen. Vores besøg er aftalt til at foregå ialt 8 gange. Disse besøg er aftalt for at børnene kan stifte bekendtskab med hvordan det er at gå i børnehaveklasse.

Vi tager bussen over til skolen i Dalby. Som regel har børnene deres madpakker med som de selv skal bære i egen rygsæk. Derudover har vi et samarbejde med SFO'en, som vi besøger 4 eftermiddage. Derudover udfylder vi nogle overgangsark som gennemgås sammen med forældrene.

Hvis et barn for eksempel har en særlig udfordring laver vi også overgangssamtaler med skolen. Derudover samarbejder vi også omkring et idrætsprojekt, hvor alle kommende skolebørn har idræt på tværs af de forskellige institutioner i Hornsherred syd.

Vi samler børnene hver morgen fra januar. Vi bruger ca.15-20 min hvor vi at øver dem i at kunne sidde stille og modtage besked, samt kunne handle derefter. Vi øver også børnene i at kunne lytte til hvad de andre børn har at sige. Børnene øver sig i at kunne deltage i samtalen i gruppen uden at afbryde de andre ved at række hånden op og vente. Vi understøtter børnene i at turde sige sine meninger i gruppen. Vi opfordrer børnene til at turde sige til og fra over for noget som de ikke vil have.

Vi øver børnene i at være opmærksomme og holde fokus på de forskellige aktiviteter både indendørs og udendørs.

Vi øver børnene i at udvikle deres finmotorik ved at kunne bruge saks og kniv, holde blyant.

Børnenes grovmotorik bliver også trænet ved voksenstyrede bevægelseslege med fokus på at støtte samarbejdsevner. Vi bruger også bevægelseslege og naturen til at understøtte børnenes skriftsprog fx at kunne kende deres navne og nogle bogstaver og tal.

For at styrke børnenes relationer til hinanden kommer vi hjem til hinanden på besøg, hvis det er muligt. Børnene lærer at dele deres legetøj, at vise huset frem, at være i centrum.

Vi arbejder med Mobbe-kufferten fra læringskonceptet Fri for Mobberi til at styrke børnenes fællesskab. Vi arbejder med massage program, øver i at give hinanden gode komplimenter, at være hjælpsom, tage hensyn, og trøste dem der er kede af det.

Vi tager på tur ud af huset et par gange om ugen enten i skoven, på stranden eller rundt i byen.

Vi går tur i byen for at lære om trafikikkerhed/ færdsel i trafikken.

Børnehaven holder cykelløb på fodboldbanen for at træne opmærksomhed og hensyntagen. Vi tager på cykeltur på grusvej mod skoven for at træne modenhed, styrke fællesskabet, lære at passe på hinanden når man er udenfor de trygge rammer i børnehaven.

Vi træner børnene sammen med forældrene til at kunne klare toiletbesøg, at være selvstændige, selvhjulpne, og vigtigheden i at vaske hænder efter toiletbesøg.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Den 1. december samles vi alle ude på parkeringspladsen foran Pilehuset. Her inviterer personalet børn og forældrene til Juletræstænding. Når lysene er blevet tændt på juletræet synges der julesange mens vi danser om træet. Forældrene tilbydes kaffe, the og pebernødder, børnene tilbydes varm kakao. (dette kan dog ikke lade sig gøre i 2020 på grund af Covid 19). Derefter ønsker vi hinanden god jul.

I nærmiljøet i Ferslev samarbejder vi hvert år til jul med vores præst. Vi inviteres til børnegudstjeneste, efterfølgende spiser vi æbleskiver, pebernødder eller klementiner og drikker saftvand i Birkesøhuset. En bygning der ligger i forlængelse af Præstegården. Børnene bliver bekendte med traditioner b.la. hvorfor vi holder jul. De store børn fra børnehaven går Luciaoptog. Børnene er på forhånd informeret om historien bag Lucia.

Til Påske triller vi æg ovre ved Præstegården. Ægget har børnene selv dekoreret. Vi afslutter festlighederne med at børnene spiser deres madpakke ude i Præstegårdshaven.

Vi har besøgt nogle af de lokale landmænd. Vi har set forskellige bondegårdsdyr som køer, høns, kyllinger. Ved disse besøg stifter børnene bekendtskab med hvor mælken kom fra, eller hvor kommer oksekødet fra, hvor får vi æggene fra, hvordan ser høns ud inden de senere bliver serveret som en kyllingesteg.

Der udover gør vi brug af: biblioteket beliggende i Skibby, den lokale boldbane som vi fx kan bruge når vi skal flyve med vores hjemmelavede papirflyvere. Vi besøger jævnligt den lille dam med ænder, og nogle gange medbringer vi noget brød som børnene deler ud til ænderne og ællingerne.

Der udover går vi ture i lokalområdet fx går vi i Saltsø skoven, hvor vi nogle gange medbringer madpakkerne. Børnene bliver bekendt med skoven, træer, blomster, bakker, bliver opmærksomme på ikke at smide affald i naturen. Vi får rørt og bevæget os, får sanselige oplevelser, vi finder blade og snakker med børnene om hvilke blade det er, og fra hvilke træer m.m.

I nærmiljøet har vi også mulighed for at benytte en legepladsen på den nu nedlagte lokale skole. Her er en del legeredskaber, som blandt andet stiller nogle andre motoriske krav eller udfordrer børnene på en anden måde end de er vant til.

Vi vil videregive en viden om at vi alle skal passe på vores miljø, ved b.la. at give børnene en forståelse af at al skrald skal i skraldespanden idet skrald ikke er godt for naturen, og naturen skal være bæredygtig på alle niveauer. Her lærer vi børnene sammenhænge.

Sidst men ikke mindst benytter vi os af bussen fra det nærliggende busstoppested, hvorfra vi kører ud i det blå.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vi er fleksible og tilpasser os børnenes behov. Når fx børnene afleveres så er der faste ritualer med et vinkevindue, hvor barn og forældre kan vinke farvel, hvis barnet har behov for dette. Vi tilrettelægger en god og rolig stemning omkring morgenmaden. Lyset er tilpasset børnenes legeaktiviteter. Vi tilgodeser børnenes behov for søvn, kost, medindflydelse. Pilehuset er tilrettelagt sådan, at støjniveauet holdes nede. Der er rum der er indrettet til stilleleg og fordybelse. Puderum hvor der er plads til tumlelege og fysisk udfoldelse. Derudover foregår kropsligt aktivitet udendørs. (puderummet er lukket grundet covid-19)

I det fysiske børnemiljø: I Pilehuset er der god plads. Der er to stuer, en til fysisk udfoldelse, hvor der er tilknyttet et puderum. Vi har et værksted til kreativ udfoldelse. Vi tilpasser løbende læringsmiljøet til de pågældende børns behov. Vi har en stue med stille aktiviteter, en dukkekrog, og et rum hvor børnene kan trækkes sig til en mindre gruppe, hvor der er plads til fordybelse. Samtidig har vi et gangareal, hvor der er god plads til udfoldelse. Derudover er der også køkkenet, hvor der er mulighed for at opholde sig for en mindre gruppe. Vi har indrettet et hjørne af stuen, med bogreoler, der opfordrer til læsehjørne. Børnene har medbestemmelse til valg af bøger. Disse bruges også til dialogisk læsning.

Vi har en stor legeplads hvor der er bakker, cykel-og boldbane. Dagligt lægger vi vægt på at være meget ude og opleve årstiderne og forskellige slags vejr.

Vi har garderober hvor der er plads til af og påklædning. Børnene lærer hygiejneregler, og rutiner med håndvask før og efter de har spist, om morgenen når de kommer og efter et toiletbesøg. Vi gør opmærksom på hvor vigtigt det er at vaske hænder.

Vi er gennemgående observerende på vores indretning, støj og belysning set i forhold til det pædagogiske læringsmiljø.

Det psykiske børnemiljø Handler for os i Pilehuset om, at det skal være et godt sted at være og lære. Der er en god relation mellem barn-barn og barn-voksen. Barnet anerkendes og ses som et unikt væsen hvor der er plads til forskelligheder. Barnet bliver hørt ses og forstået. Barnet bliver lyttet til og taget alvorligt. Et godt psykisk børnemiljø handler om medbestemmelse, aktiv deltagelse i hverdagen. Positive og gode voksne som understøtter og viser børnene til rette i dagligdagen. Støtter barnet i rolleleg, arrangerer voksenstyret leg som barnet inspireres og udvikler sig af. Hvis der observeres mobning, er det den voksnes ansvar at få det stoppet øjeblikkeligt, at få snakket med børnegruppen om hvordan man skal være en god ven eller kammeret, samtidig styrke venskaber.

I det æstetiske børnemiljø. Forsøger vi at skabe med lyse og velindrettet rum, som løbende tilpasses til et godt læringsmiljø. Der er udsmykning på væggene, som for eksempel tegninger, malerier, eller andre kreative udstillinger børnene har skabt eller har været med til at udforme. Derudover har vi nogle grafiske billeder med de fire årstider. Det er glade og positive farver, som er med til at virke stimulerende og inspirerende på børnene. På nogle af stuerne er der grønne planter eller der kan være blomster der er plukket og sat i buketter rund omkring i Pilehuset både inde og udenfor. Børnene plukker eller opsamlere forskellige ting på ture rundt i nærmiljøet eller fra den grønne legeplads som Pilehuset har. Dette giver en god harmoni som understøtter det æstetiske børnemiljø.

Hvert 2. år foretages en børnetrivselsundersøgelse af de 4-6 år, hvor spørgsmålene går på de fysiske, psykiske og det Æstetiske børnemiljø.

De seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.



Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.



Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Pilehuset møder vi det enkelte barn med anerkendelse og ligeværd. Alle børn er forskellige, og alle er unikke. Hverdagen skal være genkendelig og forudsigelig. Vi ved dette er med til at styrke barnets personlighed og selvstændighed. Vi arbejder med børnegrupper, hvilket øger muligheden for nærvær og fordybelse. Faste voksne på stuen med høj grad af nærvær og tryghed, hvor de voksne ofte befinder sig i børnehøjde, dette er en vigtig del af det at skabe et trygt og forudsigeligt læringsmiljø. Dette er for at barnet føler sig set, forstået, og anerkendt som det individ det er. Vi kan for fx lege med magneter, kikke i bøger, og de voksne indgår i rollelege med børnene.

Vores pædagogiske mål er, at børnene udvikler selvværd, robusthed og livsduelighed, at barnet oplever at være en værdifuld deltager og medskaber af fællesskabet. Vi som personale har til opgave at støtte og guide børnene ud fra det enkelte barns kompetencer. Derved tilpasses de daglige udfordringer til det enkelte barns udviklingszone og barnet oplever af kunne selv. I vuggestuen støtter vi børnene i at blive selvhjulpne, og vi skaber rammer og forudsætninger der understøtter barnets lyst til udfordringer.

Eksempel fra vuggestuen: når vi har spist frokost skal alle børn ud på badeværelset, og have en ren ble inden de skal sove. De helt små bliver lagt op på puslebordet, de lidt større børn støttes til selv at kravle op af stigen til puslebordet, de største tager en måtte som de sætter sig på, tager strømper og bukser, og

lægger det ned i deres egen kasse med deres navn på. Nogle af de helt store tager selv deres ble af og smider den i skraldespanden, og sætter sig derefter på wc'et.

Vi arbejder ligeledes henimod at barnet lærer at mærke grænser, og det at kunne sige til og fra i forhold til disse. Barnet skal føle sig værdsat og lære at udtrykke følelser og behov.

BØRNEHAVE

I børnehaven opfordrer vi børnene til at være selvhjulpne og selvstændige, at kunne klæde sig på og af, klare toiletbesøg, at kunne mærke sine egne kroppe om man har det varm eller koldt, om man føler sig tørstig eller sulten, at kunne håndtere sine måltider.

Vi arbejder med læringskoncepterne Dino og Fri for Mobberi for at understøtte børnene i have indlevelse i andre, at kunne aflæse andres ansigtsudtryk, at kunne tilsidesætte sit eget behov til fordel for fælles.

Vi tager tur ud af huset til både kendte og ukendte steder for at understøtte børnenes psykiske robusthed.

Vi igangsætter voksenstyrede aktiviteter til at træne børnenes opmærksomhed og koncentration.

Vi bruger anerkendelse, nærvær, vejledning og rammesætning, positive bemærkninger og kontakter til at styrke børnenes selvværd og selvtillid.

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.



Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Udgangspunktet er at vi som voksne er rollemodeller, der tilrettelægger det pædagogiske og kreative miljø i Pilehuset. De voksne understøtter de pædagogiske læringsmål, så alle børn for mulighed for at blive en del af fællesskaber, udvikler empati og relationer, og så forskellighed bliver en ressource i sociale fællesskaber.

Vi skaber gode og tygge rammer, hvor de voksne fremstår som gode rollemodeller. Vi understøtter i dagligdagen børnenes sociale udvikling gennem legen. I rollelegen og i voksenstyret leg, understøtter og udbygger de voksne legen sammen med børnene. Læringsmiljøet er tilrettelagt så det giver legen mulighed for fordybelse, i mindre rum og i mindre grupper. Vi vægter at vi er troværdige og brugbare voksne. Voksne hvor barnet er sikre på at få tryk og omsorg, og mærker den voksnes interesse for sig. Derved sikrer vi at det enkelte barn føler sig set og hørt. Ved samling skal børnene øve sig i at lytte til hinanden og "være på". Vi hjælper og guider børnene til at løse konflikter, og i at indgå kompromisser og kunne sige "pyt" og komme videre.

Det gør vi bl.a. ved: samarbejdslege hvor der øves i at kunne tage plads, kunne give hinanden plads og løse uenigheder, der evt. opstår undervejs, at vise empati, løse og forebygge drilleri og mobning. Lære at der er plads til alle, der er plads til forskelligheder, blive bekendt med kulturforskelle. Hjælpe børnene med at være selvhjulpne, at kunne tage initiativer så barnet kan og tør tro på sig selv.

0-3 år. Her er hverdagen meget i faste rytmer og rutiner. Der holdes samling, hvor der synges sange, der sættes ord på handlinger, børnene øves i og lærer at have øje for at lytte til hinanden. Vi taler om hvem der er kommet, hvem der mangler, ofte også hvorfor de ikke er kommet, fx. ved ferie eller sygdom. Det mener vi er med til at give de store vuggestuebørn et overblik, et tilhørsforhold og oplevelsen af at være en del af en gruppe.

De er på skift, med til at dække bord, hente madpakker. Dele dem ud, her bruger vi for eksempel nogle gange farver, fx hvem har denne grønne madkasse? De er på skift et par stykker eller tre med til at fodre og rengøre og bade vores Congosnegle.

De øves i at vente på tur, de understøttes og guides i at hjælpe hinanden, andre gange at trøste hinanden. Vi styrker den sproglige udvikling ved at sætte ord på handling.

Hverdagen fra vuggestuen 0-3 årige:

- Hverdagen er mere voksenstyret i vuggestuen end i børnehaven, hvilket skaber overskuelighed og tryk for børnene.
- Rutiner, omsorg og opfyldelse af basale omsorgsbehov er i fokus. Fokus på individuelle behov og opfyldelse af disse.

- I hverdagen er der mange faste rytmer og rutiner. Læring og børnenes deltagelse inddrages i rutiner og daglige processer fx spisning, bleskift, søvn. Her er børnene deltagende og aktive fx selv hælde op, selv kravler op på stolen, puslebordet, og hjælper med at bære ting frem og tilbage.
- Indretning med opdelte legemiljøer.
- Legetøj placeres på reoler, og i skabet så børnene kan finde det og kender hvor det er.
- Legetøjet er aldersrelateret, og der er oftest flere af hver ting/legetøj.

Læringsmiljøet reguleres efter behov af børnegruppens sammensætning.

Eksempel fra vuggestuen: Vi iagttog en dag, at nogle af børnene havde taget initiativ til at lave hoppeleg, de hoppede ned fra bænken og på gulvtæppet. Vi understøttede deres initiativ og byggede yderligere på legen. Vi hentede stigen fra badeværelset ind på stuen. Satte den på bordet. Børnene kravlede så op af stigen, og hopper ned fra bordet på den madras vi har lagt nedenfor. Nogle hopper selv, og nogle med hjælp fra voksne, og andre stiller sig op og kikker på lidt, for derefter og kravle op på madrassen.

3-6 år: Som voksne er vi gode og retningsgivende voksne, som støtter guider og rammesætter lege og aktiviteter for børnene. Børnene inddrages i pædagogiske rutiner. Børnene i børnehaven er på skift med til at bage boller til morgenmaden, dække bord, sige værsgo at åbne jeres madpakke og spise, hver dag til frokost og eftermiddagsmad. De støttes i at vente på tur, og være opmærksomme på deres kammerater. De lærer at trøste hinanden og eller hente hjælp af en voksen.

Til samling lærer børnene hvordan de skal tale til og med hinanden, alle børn har en værdi i sig selv. Alle børn skal kunne side ved siden af hinanden, og der er ingen som skal føle sig uden for fællesskabet. Børnene bliver bekendt med egne og andres følelser, og vi hjælper dem med at sætte ord på.

Vi leger voksenstyrede lege, fx musen og elefanten, hvor den voksne styrer legen, og understøtter børnene så de på en naturlig måde er en del af fællesskabet.

Vi opfordrer de store til at hjælpe de små. Vi opfordrer børnene til at trøste dem der er kede af det. Vi hjælper børnene til at skabe relationer til hinanden. Vi opfordrer børnene til at invitere hinanden ind legen, især dem der ikke har nogen til at lege med.

Vi laver fælles aktiviteter, så alle kan være med så som bålet, tur ud af huset, bevægelseslege, voksenstyrede lege osv.

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale.

Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.



Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Pilehuset har vi et fællesskab og en kultur, hvor vi bevidst arbejder med at sætte ord på handlinger, følelser og situationer i hverdagen. Vi er bevidste om at kommunikation indgår i alt hvad vi foretager os i hverdagen, og tilpasser det sproglige niveau til aldersgruppen. Vi skal skabe tid og rum for en god kommunikation med respons på barnets lydhørhed og bidrag fra barnet. Vi skal støtte børnene i at sige til og fra, være opmærksomme på at sætte ord på følelser, særligt ved konflikter børnene imellem er vi opmærksomme på at støtte børnene i at sætte ord på følelser og intentioner. Vi taler om hændelser, og perspektiverer både nutid og datid ved at tale om tidligere - og kommende oplevelser. Ved samlinger øver vi i at tilpasse tale og taletid, så alle kan være deltagende. Vi øver i at tale på skift, række hånden i vejret (børnehaven), lytte til andre, og have mod til at fortælle noget i en samling, være i centrum. Læring skal forstås bredt. De voksne skal være gode rollemodeller, og vi skal alle deltage i at skabe et positivt, anerkendende og lærerigt sprogligt miljø. Kollektive beskeder er svære for mange. Men i takt med de bliver ældre og mere kompetente bliver det en bevidst del af det sproglige miljø. Det er særligt de ældste børn i børnehaven som kan mestre kollektive beskeder. Et miljø som skaber betingelser for rige, nuancerede og anvendelige sproglige kompetencer for alle børn, og hvor alle børn mødes i overensstemmelse med deres sproglige formåen og støttes i at udvikle deres kompetencer.

0-3 årige: Vi møder børnene i øjenhøjde. Vi sidder bl.a. meget på gulvet blandt børnene. I legerelationer understøtter vi børnenes sprog og lege. Sproget er en gennemgående faktor i de rutiner som børnene er bekendt med gennem hele dagligdagen. Vi har fokus på gennem hele dagen, at sætte ord på handling. Indirekte korrektion i sproget. Vi arbejder med begreber, foran ved siden af, bagved foran, under, over. Vi hjælper børnene i sociale relationer, understøtter dem til at bruge sproget. Hver dag er der samling, hvor der stilles spørgsmål, som hvem mangler vi i dag? der synges sange, der er fokus på rim og remser, vi har en rimkasse med forskellige ting der rimer ex. en ko, en so, eller en spand og en and. Nogle gange benytter vi kufferter med figur, så der er mulighed for at fortælle et eventyr eller historie, som for eksempel de tre bukke bruse, samtidig med at figurerne vises og udfører handlingen i historien. Dette er med til at gøre historien mere tydelig og forståelig. Børnene overtager historien efterfølgende. "Mio" kasse kan bruges når vi har fokus på farver og mængder. Vi spiller vendespil, lægger puslespil, har naturbanko, vi læser bøger, leger kims lege. Vi går tur en gang om ugen, hvor der efterfølgende tales med børnene, om det vi oplevede på turen.

I vuggestuen har vi en stor pude, hvor der bl.a. kan læses/ kikkedes i bøger, eksempel bøger med dyr eller ting fra hverdagen, der er med til at øge det enkelte barns ordforråd. Vi styrker den sproglige udvikling ved at sætte ord på handling, have øjenkontakt når vi er i dialog med barnet, benytte barnets navn når vi ønsker at komme i dialog. Vi opfordrer og guider børnene til dialog med de andre børn ved for eksempel at

sige; prøv og spørg om du kan være med, eller må jeg låne din bil. Vi voksne er bevidste om vores mimik og toneleje, vi taler tydeligt, hvis et barn ikke udtaler ordet korrekt, benytter vi gentagelse af det som barnet siger, så det får den rigtige betydning.

Eksempel fra vuggestuen: vi støtter bl.a. børnene i at sige stop, ved at vise håndtegnet (løfte hånden op) og sige stop. Dette giver det helt lille barn mulighed for, at udtrykke hvis der er noget der er ubehageligt. Samtidig bliver det også tydeligt for det barn/voksen der er ved at gøre noget barnet ikke syntes om...

3-6 år. Leg en er en øve bane, for barnets nonverbale og verbale sprog. De voksne er gode rollemodeller, hvor de understøtter børnene i at bruge deres sprog og skabe gode legerelationer. De voksne har øjenkontakt med den der snakkes med. Giver børnene tid til at snakke færdigt og forklare sig. Vi lærer børnene at lytte og tale, at indgå i daglige rutiner som at vente på tur, og spørge om hjælp. Vi understøtter børnenes sprog under samling, når vi læser bøger, og bruger dialogisk læsning. Vi har en læsekrog på stuen og i køkkenet. Vi benytter indirekte vejledning/guidning. Vi introducerer børnene for mængder og bogstaver. Vi spiller vendespil, og andre former for spil. Vi leger voksenstyrede lege, hvor sproget er i spil. Vi stiller spørgsmå. Vi leger Kims leg. Vi bruger Mio kasse. Vi hører musik og lydhistorier.

I hvert tema vi arbejder med holder vi fokus på sprog fx vi har temauge med "frø og tudser". Vi er på jagt efter tudser og frøer i naturen. Vi taler om, hvor tudserne bor, hvor de lægger æg, om tudsers livscyklus, om haletudser, om man kan se forskel på en frø og en tudse, om hvilke farver og former de har. Vi synger og laver fagter til "en lille frø der hopper," vi bruger dialogisk læsning af fx eventyret "frøprinsen", vi finder rim ord med nogle små opgaver, vi tæller tudser m.m .

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen.



Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børn erfarer verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Børnene skal inviteres til at få mange forskellige kropslige erfaringer i et læringsmiljø, hvor bevægelsesglæde, kreativitet og leg er nøglebegreber, og hvor det pædagogiske personale motiverer børnene til at bevæge sig ved at vise glæde ved bevægelse og kropslig udfoldelse.

Pilehuset er som sagt tidligere Grøn institution, hvor vi opholder os meget ude i naturen. Dette er bl.a. med til at give børnene fuld mulighed for bevægelse. Det sker fx ved at vi planlægger aktiviteter, motiverer børnene til at bruge deres krop, lærer glæden ved bevægelse og udvikling af motoriske færdigheder.

Børnene lærer kropsbevidsthed og lærer at mærke egen krop, lærer at passe på egen krop og lærer at regulere bevægelser. Lige så vigtigt som at bruge sin krop, er det at kunne kontrollere bevægelser og kunne være i ro med sin krop. Både bevægelse og motoriske aktiviteter med høj og intensitet og tempo og aktiviteter med lav intensitet prioriteres i hverdagen. At være aktiv og i ro er lige vigtigt. I hverdagen stimuleres både grov- og fin motoriske færdigheder. Sanser motorisk- alle motoriske færdigheder er sansemotoriske, idet det motorisk er på spil hele tiden og påvirker sanser og fysiske færdigheder. Ind imellem laver vi cykeldag, hvor børnene har deres egen cykel med. Her er fokus på balance, det motoriske, og at lære kropsbevidsthed.

Eksempler fra hverdagen;

- Bevægelse foregår både inde og ude. Ved aktiviteter på legepladsen, udflugter i naturen eller når vi bevæger os i lokalområdet.
- Vi voksne er vigtig rollemodeller og er aktive sammen med børnene.
- Vi voksne giver støtte og motivere til mod og eksperimenterne, så nye færdigheder opnås.
- Fra børnene er helt små, opfordres de til at være aktive og i bevægelse. Jo yngre børnene er, jo vigtigere er det, at rammerne også stimulerer til fysiske aktivitet og bevægelse.
- Middagslur er fast daglig aktivitet i vuggestuen. For de yngste i barnevogn/krybber.
- Selvhjælpen hed prioriteres hver dag – tøj af eller på, toilet (større børn) vaske hænder, rydde op, dække bord o.lign.
- Sansemotoriske aktiviteter er i fokus: snurre, gyng, hoppe, aktiviteter med smag, føle, lytte, mærke o.lign. alt hvad vi laver påvirker sansemotorisk.
- Øvelse for ældste børnehavebørn der understøtter bl.a. udvikling af selvkontrol, initiativ og mod.
- Musik og dans/gymnastik stimulerer bevægelsesglæden og skaber fællesskaber.

Eksempel fra vuggestuen: vi går en tur ud af grusvejen, børnene skifter med at løbe, gå, hoppe i en vandpyt. Den voksne samler en sten op fra vejen, et par af børnene går hen til den voksne med stenen. De bukker sig ned og samler også sten op, stenen bliver undersøgt – alle omkring stenen snakker – hov se der er et lille hul i stenen, barnet stikker fingeren ind i hullet. Lidt efter bliver stenen kastet, og der tages en ny sten op. Der bliver samlet sten op, i forskellige størrelse, lette og tunge, de tages med hjem, stenene bliver vasket og dekoreret med maling.

Børnehaven: tager ture ud i det blå, til Møllekrogen hvor de løber og går op og ned af skrænter. Går tur i skoven på ujævnt terræn, løber, kravler og hopper. Bruger Pilehusets store legeplads, hvor der er bakker, traktordæk hvor de går eller hopper fra dæk til dæk. Cykler, bruger løbecykel, løbehjul, står på rulleskøjter. Vi leger fx alle mine kyllinger kom hjem og andre former for voksenstyret leg, hvor børnene er i bevægelse.

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.



Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundet hed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.
-

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tanker og analysemåder. Men naturen er også grundlag for at arbejde med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur. Det pædagogiske personale skal opmuntre børnene til at foretage egne undersøgelser og støtte og guide dem i at turde øve sig igen og igen for derved at opbygge en grundlæggende: tillid, forståelse for bæredygtighed, og at passe på naturen. Naturen er en ressource, som børnene lærer at forstå, lærer at respektere, lærer at passe på, og som de lærer at færdes og begå sig i. Naturen rummer mange muligheder for eksperimenter og spørgsmål, og spændende og sjove oplevelser.

Eksempler fra hverdagen:

- Vi har aktiviteter om årstider, vejr, dyr, insekter og naturen. Vi laver birkesaft, arbejder med egen køkkenhave hvor børnene bliver bekendte med processen fra jord til bord. Vi har besøg af naturvejleder som viser os bistader. Vi fryser vand til is, viser børnene hvad der sker når det smelter igen.
- Børnene oplever at være ude i forskelligt vejr, oplever naturens elementer og forskellige sansestimuli eks. Vådt sand/tørt sand, visne blade, temperaturer, vind og vejr. Leger med mudder og laver mudderkager
- Børnene besøger forskellige områder fx Skov, strand, er på fisketur.
- Forskellige materialer fra naturen bringes hjem og anvendes til kreative aktiviteter.
- Børnehavebørnene er årligt på besøg på bondegård.
- Besøg af en naturvejleder (børnehavebørn, samt de største vuggebørn).
- Vuggestuen har køkkenhave med blomster og forskellige grøntsager.
- Krukker/bede med sommerblomster, jordskokker m.m. som børnene er med til at passe og plante.
- Børnene inddrages i vedligehold og oprydning på legepladsen.
- Vi arbejder generelt med en undersøgende tilgang, ved at være nysgerrige og eksperimenterende sammen med børnene og ved at søge svar og spørgsmål (evt. bruge iPad)
- Lærer børnene at tage ansvar for naturen, det kan fx være at samle sit affald op efter sig, måske samle andres affald op – lærer børnene at vi godt må smide æbleskroget for det kan fuglene spise, men fugle spiser ikke plastik og dåser.

- Lærer børnene at vise respekt for naturen. Det er fx at man ikke bare knækker grene af eller plukke blomster og derefter bare smider dem eller bare river blade af træerne for sjov.
- Mængder og begreber udfordres i aktuelle kontekster og aktiviteter fx størrelser, tyngde, tempo, mængder.
- Ved samling tæller børnene hvor mange deltager der er i gruppen/kommet.
- Digitale værktøj og redskaber anvendes som naturligt redskab i hverdagen fx søge oplysninger på internet, foto, film, diasshow med billeder fra hverdagen (børnehaven).

Eksempel fra vuggestuen:

Børnene havde plukket en buket vintergækker, da vi gik en tur. Der blev snakket om hvilken farve de var, om man kunne give dem en anden farve. Vi satte nogle vintergækker ned i noget helt almindeligt vand. Derefter tog vi en lille buket vintergækker og satte dem ned i noget vand hvor der kom noget rødt frugtfarve ned i, til slut tog vi de sidste vintergækker og satte dem ned i noget vand hvor der kom noget grønt frugtfarve i. Børnene fulgte nøje med, hver dag blev der kikket til vintergækkerne – og ja vintergækkerne kunne skifte farve ;-)

Eksempel fra børnehaven:

Vi tager på skovtur eller strandtur hver uge for at understøtte temaet om naturen. Vi har tema om træer, blade, små dyr i skoven, små dyr i vandet, på stranden, tema om krible krable, om insekter og blomster. Vi dyrker og passer på vores urter /grøntsagshave.

Vi arbejder efter årstider og vejret: forår, sommer, efterår og vinter, om vind, regn, sol, sne.

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Pilehuset vil vi give børnene mange forskellige kulturelle oplevelser, vi vil formidle kultur som kan sætte gang i en udvikling af børnenes egen kulturelle udtryksformer. Præsenterer børnene for andre værdier og andre måder at leve på. Vi pirrer til børnenes nysgerrighed og tolerance over for andre mennesker.

Vi laver aktiviteter der bl.a. er sanselige og skabende. Vi giver børnene adgang til materialer og redskaber, og derved inspiration og lyst til kunst og kreative udfoldelser, der aktiverer børns sanser og følelser.

Vi skal give børnene tid, plads og rum til fordybelse og nærvær i de kreative udfoldelser.

Pilehuset har nogle traditioner, som vi vil præsentere børnene for. Dels de årtidsbestemte som fx fastelavn, jul, eller de tilbagevendende aktiviteter som fx sommerfest, bedsteforældredag. Traditioner er med til at styrke fællesskabet, og til at give os et fælles udgangspunkt, en fælles kultur.

Eksempel på hvordan dette opnås:

- Vi voksne er engagerede, gode rollemodeller og inspirerende for barnet.
- Tegne, klippe, klister, modellervoks, trylle dej, ler, maling o.s.v.
- Bage med børnene.
- Højtlesning, dialogisk, rim og remser.
- Børnesamling.
- Ture ud af huset.
- Fødselsdag.
- Udviklende legemuligheder i huset og på legepladsen
- Fejre højtider og faste traditioner.
- Syng nye og gamle sange samt sanglege (fagtesang)
- Mulighed for at klæde sig ud
- Børnene hører musik og prøver forskellige instrumenter såsom: tromme, rasle æg m.m.
- Børnene spiller forskellige spil.
- Opmærksomhed på bordskik.
- Prøv at smage mad fra andre lande.
- Bedsteforældredag.
- Sommerfest.
- Teaterforestilling.
- Opmærksomhed på hvordan vi omgås hinanden.
- Børnene oplever at have fælles oplevelser med andre og knytte venskaber.

- Børnene lærer at samarbejde, og rustes til at kunne tåle og give modstand.
- Børnene lærer at følge fælles "spilleregler".
- Børnene lærer at give udtryk for egne følelser og meninger, og at lytte til andre.
- Børnene lærer at opleve forskelligheder som styrke.
- Børnene lærer at takle et nej og udsætte egne behov.

Eksempel fra vuggestuen:

Børnene går ude på legepladsen og nogle af børnene har samlet nogle pinde, et barn fortæller det er en slange.

En voksen går ind og henter nogle øjne (rulleøjne), samt noget lim. Barnet vælger selv nogle øjne, får hjælp til at lime øjne fast på pinden. Der bliver snakket om hvad farve slangen har, nu bliver der hentet noget grønt maling, og barnet maler sin slange grøn – der er andre børn der kikker på. Legen breder sig og nu kom der mange forskellige slanger med forskellige størrelser og farver.

Eksempel fra børnehaven:

Vi bruger natur og naturelementer til at understøtte børnenes kulturelle udtryksformer. Vi forvandler grene til bue og pil i "jæger" leg, vi bager "heksefinger" til Sankt Hans, Halloween. Vi bruger eventyr og historier til "Teater" leg. Vi tager på skovtur og besøger "Troldehuset". Vi bruger efterårsblade til kreative aktiviteter. Vi bruger blomsterne til lave parfume. Vi går tur i byen og ser på julepynt, nissehuset, spøgelsesby i Halloween. Vi klæder os ud til fastelavn.

Evalueringskultur

Lederen af børnehuset/dagplejen er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.



Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af børnehuset/dagplejen er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan f.eks. beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

Vi vil evaluere på det enkelte barn/gruppens trivsel, læring, dannelse og udvikling. Heri også børn i udsatte positioners trivsel og læring, tosprogede børns trivsel og læring. Det vil ske ved den årlige forældresamtale, ved personalemøder, fagmøder og ved stuemøder. Vi vil hertil fx anvende den viden vi har fra bl.a. handleplaner o.lign.

Vi bruger pædagogisk dokumentation og refleksion over vores pædagogiske praksis. Men også i forhold til børnenes læring, trivsel, udvikling og det pædagogiske læringsmiljø. Heri medtænker vi børn i udsatte positioner, tosprogede, flersprogede, og gruppen og det enkelte barns trivsel, udvikling og dannelse.

Til dokumentation bruger vi: foto, praksisfortællinger, notater, tegninger, børneinterviews, iagttagelser, screeninger samt tæt relations- og interaktions arbejde til det enkelte barn.

Vi vil på stuemøder samt på personalemøder evaluere på dels hverdagens situationer og rutiner og dels på de kreative projekter vi har gennemgået. Her har vi fx lært at der ikke må gå for lang tid fra projektet er færdigt, til der bliver evalueret idet der så kan gå en del viden tabt. Vi vil løbende evaluere på vores pædagogiske læreplan for at se hvad der fungerer, og hvad der kan udvikles på. Vi evaluerer før under og efter projekter.

Vi bruger Skema til handling: hvor vi bruger skema til handling som selvevaluerings værktøj, derefter gennemgås skemaet på fagmøder eller stuemøder.

Vi arbejder og undersøger ud fra skemaet hvad der er godt og hvad der er skidt. Hvad er vi blevet klogere på? Hvad skal vi have fokus på fremadrettet i forhold til de tolv pædagogiske mål.